

## BAĞ-KUR İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK YÖNETMELİĞİ

### BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

#### Amaç

**Madde 1** — Bu Yönetmeliğin amacı, Bağ-Kur kapsamında isteğe bağlı sigortalılığın usul ve esaslarını düzenlemektir.

#### Kapsam

**Madde 2** — Bu Yönetmeliğin isteğe bağlı sigortalı olabileceklerin niteliklerini, başvurma usulünü, sigortalılığın başlangıcı ve sona ermesini, basamak seçimini ve yükseltmesini, primlerin ödenmesini ve hizmet borçlanmasıının usul ve esasları ile sağlanan sigorta yardımını kapsar.

#### Dayanak

**Madde 3** — Bu Yönetmeliğin 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 79uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

#### Tanımlar

**Madde 4** — Bu Yönetmeliğe geçen;

a) Bağ-Kur veya Kurum Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü'nu veya Bağ-Kur İl Müdürlüklerini,

b) 1479 sayılı Kanun: 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununu,

c) 2926 sayılı Kanun: 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununu,

d) 2829 sayılı Kanun: 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştilmesi Hakkında Kanunu,

e) İsteğe Bağlı Sigortalılık: 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre isteğe bağlı sigortalı olanları,

f) Sigortalı: Bu Yönetmeliğe göre isteğe bağlı sigortalı olanları, ifade eder.

### İKİNCİ BÖLÜM

İsteğe Bağlı Sigortalılığa İlişkin Hükümler

#### İsteğe Bağlı Sigortalılık Hakkından Yararlanacaklar

**Madde 5** — Kanunla veya Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan sosyal güvenlik kuruluşlarına prim veya kesenek ödemeyen, bu kuruluşlardan malullük ve yaşlılık aylığı ile daimi tam iş göremezlik geliri almayan ve onsekiz yaşını dolduran;

a) Ev kadınları,

b) Herhangi bir işte çalışmayanlar,

c) Bağ-Kur'a tabi zorunlu sigortalılığı sona erenler,

d) Yurt dışındaki vatandaşların yanlarında bulunan ve herhangi bir işte çalışmayan eşleri,

e) Türkiye'de ikamet eden ve herhangi bir işte çalışmayan yabancı uyruklu, talep etmeleri halinde isteğe bağlı sigortalı olabilirler.

Kuruma isteğe bağlı sigortalı olarak tescili yapılan ancak daha sonra birinci fikrada öngörülen şartları taşımadığı anlaşılanların sigortalılığı;

a) Öngörülen şartları halen taşımıyor iseler, tescil tarihinden itibaren,

b) Öngörülen şartlara daha sonra haiz olmuş iseler, bu şartlara haiz oldukları tarihe kadar olan kısmı, iptal edilir ve ödedikleri primler talepleri halinde kendilerine iade edilir.

#### İsteğe Bağlı Sigortalılık Talebi

**Madde 6** — Bağ-Kur'a tabi zorunlu sigortalılığı sona erenlerden isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler veya isteğe bağlı sigortalılığını sona erdirenlere tekrar isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler dilekçe ile, ilk kez Bağ-Kur isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler ise ikametgahlarının bulunduğu köy veya mahalle muhtarları tarafından onaylanmış Bağ-Kur İsteğe Bağlı Sigortalılık Giriş Bildirgesi ile ikametgahlarının bulunduğu yerdeki İl Müdürlüğüne başvuruları gerekmektedir.

Yurt dışından isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler, Bağ-Kur İsteğe Bağlı Sigortalılık Giriş Bildirgelerini ikamet ettikleri ülkede bulunan konsolosluğa veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği ya da Ataşeligi'ne onaylaştıktan sonra doğrudan Genel Müdürlüğüne göndermeleri gerekmektedir. İl Müdürlüklerine yapılan başvurular Genel Müdürlüğüne gönderilir.

İsteğe bağlı sigortalılığı bu Yönetmeliğin 8inci maddesinin ikinci fıkrasına göre sona erenlerin daha sonra yapıkları prim ödemeleri de yeniden sigortalılık talebi olarak değerlendirilir.

#### İsteğe Bağlı Sigortalılığın Başlaması

**Madde 7** — İsteğe bağlı sigortalılık, talep dilekçesinin veya isteğe bağlı sigortalılık giriş bildirgesinin Kurum kayıtlarına girdiği tarihten itibaren başlar.

Ancak;

a) 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında zorunlu sigortalılığı sona erdikten sonra isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları, zorunlu sigortalılık sürelerine ait prim ve gecikme zamı borçlarını ödedikleri tarihten,

b) Diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamındaki zorunlu ve isteğe bağlı sigortalılıkları veya 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamındaki zorunlu sigortalılıkları devam ederken isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanların sigortalılıkları anılan Kanunlara tabi sigortalılıklarının sona erdiği tarihi takip eden günden, itibaren başlatılır.

Bu Yönetmeliğin 8inci maddesinin ikinci fıkrasına göre sigortalılığı sona erdirilenlerin, prim ödemeye başladıkları ayın başı itibarıyle sigortalılıkları yeniden başlatılır.

#### İsteğe Bağlı Sigortalılığın Sona Ermesi

**Madde 8** — İsteğe bağlı sigortalılık;

a) Sigortalının sigortalığının sona erdirilmesine ilişkin yazılı talebinin kurum kayıtlarına girdiği tarihte,

b) 1479 sayılı Kanunun 24. tuncu maddesine göre zorunlu sigortalılığın başladığı tarihte,

c) 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi hizmet akdi ile çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten bir gün önce,

d) T.C. Emekli Sandığına tabi olarak çalışmaya başlayanların emekli keseneklerinin kesildiği tarihten bir gün önce,

e) Yaşlılık aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması için yazılı talebin Kurum kayıtlarına intikal ettiği

tarihte,

- f) Malullük aylığı bağlanmasında, maluliyete esas rapor tarihinde,
- g) Sigortalının ölümü halinde;
- 1) Bir süre prim ödenmişse en son primi ödenen ayın sonu itibarıyle,
- 2) Hak sahiplerince ödeme tarihinde, sigortalının toplam borcunun üç aylık prim ve ceza borcundan az olması halinde ölüm tarihinde,  
sona erer.

Ayrıca, sigortalının toplam borcunun üç aylık prim ve ceza borcundan fazla olması halinde; sigortalının daha önce ödediği primlerin bilgisayar ortamında tespit edilen ve tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyle, Kurumca sona erdirilir.

#### Gelir Basamaklarının Seçimi

**Madde 9** — İlk defa istege bağlı sigortalı olmak isteyenler, 1479 sayılı Kanunun 50 ncı maddesinde belirlenen gelir basamaklarından ilk oniki basamaktan dilediklerini seçebilirler.

Ancak, Bağ-Kur'a tabi zorunlu sigortalı olduktan sonra ilk defa istege bağlı sigortalı olanların basamakları zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihte bulundukları basamaklara, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi sigortalı olduktan sonra ilk defa istege bağlı sigortalı olanların basamakları, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak, intibak ettirilmek suretiyle belirlenir.

İstege bağlı sigortalılığı sona erdikten sonra, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında sigortalı olup, yeniden istege bağlı sigortalı olanların basamakları ise diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak daha önce bulundukları son basamak üzerine intibak ettirilmek suretiyle yeniden belirlenir.

#### Gelir Basamaklarının Yükseltılması

**Madde 10** — Sigortalıların seçikleri veya intibak ettirildikleri ilk oniki basamakta beklemeye süresi bir yıl, onuncu basamaktan itibaren her bir basamakta beklemeye süresi ise iki yıldır.

İlk onbir basamakta bulunan sigortalıların basamakları; bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydı ile talep aranmaksızın, bir yıllık prim ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden ay başı itibarıyle, Kurumca bir üst basamağa yükseltilir.

Onikinci basamaktan itibaren sigortalıların basamakları; talepte bulunmaları ve talep tarihinden önceki ayın sonu itibarıyle prim ve gecikme zammi borcu bulunmaması şartıyla, talep tarihini takip eden aybaşı itibarıyle bir üst basamağa yükseltilir.

### ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

#### Primlerin Hesaplanması, Borçlanma ve Sağlanan Yardımlar

##### Primlerin Hesaplanması, Ödenmesi ve Tahsili Usulleri

**Madde 11** — İstege bağlı sigortalıların giriş keseneği, prim ve basamak yükseltme farklarının hesap ve tahsilinde bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydı ile 1479 sayılı Kanunun İkinci Kısmının Primler başlıklı Beşinci Bölümünde yer alan ve istege bağlı sigortalılıkla bağdaşan hükümler uygulanır.

1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi zorunlu sigortalılığın sona erdikten sonra, istege bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan yapılan ödemeler; sigortalı veya hak sahiplerinin talebi halinde, ödemeden yapıldığı aydan başlamak üzere ödemelerin primleri tam olarak karşıladığı aylar itibarıyle sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Ancak, bu şekilde yapılan ödemeler istege bağlı sigortalılığın başlangıcı olarak değerlendirilmez.

##### İstege Bağlı Sigortalıların Borçlanması

**Madde 12** — İlk defa istege bağlı sigortalı olanlardan, 4/5/1979 tarihi itibarıyle kadın iseler 40, erkek iseler 45 yaşını dolduranlar, sigortalı oldukları tarihten geriye doğru 10 yıllık sürenin tamamını, sigortalılığının başlangıç tarihinden itibaren bir yıl içinde talepte bulunmak kaydıyla borçlanabilirler. Bağ-Kur ile diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi sigortalılık süresi bulunanlar ise ancak on yıla tamamlayacak kadar süreyi borçlanabilirler.

Borclanması süre, yaşılık aylığı bağlanmasında, borcun sona erdiği tarihten itibaren bir yıl sonra sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Borclanması primi, talep tarihinde sigortalının seçtiği veya intibak ettirildiği basamak ve prim tutarları üzerinden hesaplanır ve mümkün olduğu takdirde talep esnasında kendisine veya bilinen son adresine tebliğ edilir. Ancak bu bildirim hiçbir zaman iki yıllık borçlanma primini ödeme süresini kesmez. Borçlanma primi sigortalılığın başlangıç tarihinden itibaren iki yıl içinde ödenir. Borçlanma primini ödemeden ölen sigortalıların hak sahipleri de bu süre içinde borçlanma primini ödeyebilirler. Sigortalılığın başlangıç tarihinden itibaren iki yıl içinde borçlanma primlerinin tamamen ödenmemesi halinde, borçlanma talepleri geçersiz sayılır.

Bu Yönetmeliğe göre borçlanılmış veya borçlanılacak süreler, 2829 sayılı Kanun hükümleri gereğince diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre bağlanacak aylıklarda birleştirilecek hizmet sürelerine dahil edilmez. Bu surette dikkate alınmayan sürelerde ait borçlanma primleri, talep halinde sigortalıya veya mirasçılara geri verilir.

##### Sağlanan Sosyal Sigorta Yardımları

**Madde 13** — İstege bağlı sigortalılar ve bunların hak sahipleri 1479 sayılı Kanunun malullük, yaşılık ve ölüm sigortası haklarından zorunlu sigortalılar gibi yararlanırlar. Ancak, iş kazası ve məsələ hastalığı sonucu malullük ve ölüm aylığına ilişkin hükümler bu sigortalılar hakkında uygulanmaz.

4/10/2000 tarihinden sonra sigortalı olanlar sağlık sigortası yardımlarından yararlanamazlar. Ancak, bu tarihten önce sağlık sigortası yardımlarından yararlananlar ile 1479 sayılı Kanunun Geçici 23 üncü maddesine göre sağlık sigortası yardımlarından yararlanacak olanların hakları saklıdır. Bu şekilde sağlık sigortasından yararlanan sigortalılar 1479 sayılı Kanunun Ek 15 inci ve Geçici 7 ncı maddesine göre sağlık sigortası primi ödemek zorundadırlar.

### DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

#### Çeşitli ve Son Hükümler

##### Tebligatlar

**Madde 14** — Bu Yönetmeliğin uygulanmasında sigortalıya yapılacak tebligatlar, sigortalının Kuruma bildirdiği son adresine posta yöntemi aracılığıyla iadelî taahhütlü şekilde yapılır. Sigortalının son adresine yapılan tebligat sigortalıya yapılmış sayılır.

##### Yönetmelikte Hüküm Bulunmayan Haller

**Madde 15** — Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda, 1479 sayılı Kanun ile bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan Yönetmeliklerin, istege bağlı sigortalılıkla bağdaşan hükümleri uygulanır.

##### Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

**Madde 16** — 5/8/1988 tarihli ve 19890 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bağ-Kur İstege Bağlı Sigortalılık Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

**Geçici Madde 1** — (Ek:RG-30/07/2005-25891) 17/10/1983 tarihli 2926 sayılı Tarmıda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu'na göre 2/8/2003 tarihinden önce istege bağlı sigortalı olanlar 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici

22 nci maddesine göre basamak intibaklarının yapıldığı tarihe kadar primlerini üçer aylık dönemler halinde ve 2926 sayılı Kanuna göre tespit edilen basamak ve primler üzerinden ödemeye devam ederler. Ancak, sigortalının toplam borcunun iki dönem prim ve ceza borcundan fazla olması halinde; sigortalılık daha önce ödenen primlerin bilgisayar ortamında tespit edilen ve tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyle Kurumca sona erdirilir.

**Madde 17** — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**Madde 18 –(Değişik:RG-30/07/2005-25891)** Bu Yönetmelik hükümlerini Bağ-Kur Genel Müdürü yürütür.